

Mijn stad onze Planeet!

ALLE BEETJES HELPEN, WANT WE ZIJN MET
MEER DAN EEN MILJOEN BRUSSELAARS

Maandblad - April 2011 - nr. 60

⌚ **Het energieprestatiecertificaats** > p3

Onze woningen eindelijk
op een goed blaadje

⌚ **Compost** > p6

30% minder afval

⌚ **Afval** > p7

Voorkomen is vermijden

⌚ **Duurzame wijken** > p4 en 5

Buurtbewoners nemen
het initiatief

LEEFMILIEU
BRUSSEL

- BIM -

2011, het jaar van het bos

2010 was het internationale jaar van de biodiversiteit. Herinnert u het zich nog? In 2011 vestigen de Verenigde Naties de aandacht op onze bossen. Maar ook op vleermuizen en vrijwilligerswerk. In de komende edities van Mijn stad onze planeet zullen we zeker nog terugkomen op deze thema's. Voor het juninummer bijvoorbeeld plannen we een dossier rond het bos. De eerste afspraak is dus al gemaakt...

Fotowedstrijd: u beslist!

Ideeën om ons energieverbruik te beperken? Deel ze met anderen aan de hand van foto's! Rond dat thema organiseerde Leefmilieu Brussel de fotowedstrijd 'Mijn Energie-Uitdaging'. De jury selecteerde twintig foto's. De winnaars kiest u, tussen 4 april en 1 mei 2011. De acht verkozen foto's krijgen een « slimme » prijs van onze sponsors: een ploof fiets, ecocheques, een abonnement autodelen en warmteverliesmeters. De winnaars krijgen hun prijs uit handen van de Brusselse Minister voor Leefmilieu, Energie en Stadsvernieuwing. En dat op donderdag 5 mei tussen 18.30 en 20.30 uur in de Sint-Gorikshallen.

Stemmen doet u op www.energie-uitdaging.be/gezinnen. Voor meer informatie kunt u terecht op het gratis nummer 0800 85 301.

Goed voor ons bord en onze planeet

Onze voeding is verantwoordelijk voor een derde van onze impact op het leefmilieu en voor 20 % van onze CO₂-uitstoot. U kunt deze negatieve effecten vermijden door lokale seizoensgroenten en -fruit te eten. De toppers voor de lente zijn prei, sla en rabarber. Leefmilieu Brussel biedt u enkele gratis publicaties aan om duurzaam te consumeren:

- de 'Kalender van plaatselijk geteelde seizoensgroenten en -fruit uit volle grond';
- de brochure 'Voeding en milieu';
- de fiches 'Koop in de lente lokale seizoensproducten', 'Duurzame vissen' en alle andere fiches over voeding en leefmilieu.

Meer info op www.leefmilieubrussel.be > Particulieren > Mijn voeding > Kies voor verse, lokale seizoensproducten. Of contacteer ons op het nummer 02 775 75 75.

Dit zijn de stergroenten van de lente. Ontdek binnenkort onze lenteaffiches in de straten van Brussel.

Tristan

Win een van de 10 vlinderatlassen

De aanwezigheid van vlinders zegt veel over de kwaliteit van de biodiversiteit van een gebied. Vaak geven ze betrouwbare informatie over welke andere soorten we kunnen vinden en over hoe het met het milieu is gesteld. Daarom worden vlinderpopulaties bijna overal ter wereld nauwgezet in het oog gehouden. Ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Alle informatie die de afgelopen jaren werd verzameld, hebben we nu gebundeld en commentarieerd in de publicatie 'Dagvlinders van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest'. Te bestellen voor slechts 15 euro bij Leefmilieu Brussel.

De eerste tien personen die een e-mail sturen naar mijnstadonzeplaneet@ibgebim.be ontvangen een gratis exemplaar.

Mijn stad onze planeet

Maandelijks publicatie (verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus) - Leefmilieu Brussel - Gulledele 100 - 1200 Brussel Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieubrussel.be - www.leefmilieubrussel.be
 V.U.: J.-P. Hannequart en E. Schamp. HERLEZINGCOMITÉ: Xavier Van Roy, Mathieu Molitor, Louis Grippa, Rik De Laet. REDACTIE: Marc Magain - Vertaling: Maarten Geerts. FOTO: Marie Demanet (p. 1), Leefmilieu Brussel (p. 2), Helmet QD-DW (p. 4-5), Helmet QD-DW (p. 6) PRODUCTIE: www.4sales.be © IBGE-BIM - Gedrukt met plantaardige inkt op gerecycleerd papier.

EPB-certificaat

Onze **WONINGEN** onder de loep van het **ENERGIEPRESTATIECERTIFICAAT**

Vanaf 1 mei 2011 moet elke woning die te koop staat, beschikken over een energieprestatiecertificaat. Dit EPB-certificaat is een soort van energierapport waaruit u kunt afleiden of de woning die u wilt kopen energiezuinig is of niet. Vanaf 1 november 2011 zal dit certificaat ook verplicht zijn voor alle woningen die te huur staan. Op deze manier leert de toekomstige koper of huurder de energiekwaliteit kennen van de woning die hij op het oog heeft.

ENERGIEPRESTATIECERTIFICAAT

De document geeft nuttige informatie over de energieprestatie van het gebouw (EPB). Dit document beschrijft meer gedetailleerde uitleg en informatie.

G. Vanderveleestraat, 50
1050 Brussel
app. E434
Oppervlakte: 180 m²
EPB-certificaat geldig tot en met: 13/12/2020

Energieprestatie

Zoer energiezuinigheid

100 - 15	A
15 - 47	B
47 - 119	C
119 - 181	D
181 - 243	E
243 - 285	F
285	G

Zoer energieverbruik

Energieverbruik per m ² [kWh/m ² /jaar]	94
Totaal verbruik van de woonruimte [kWh/jaar]	16.920

CO₂-uitstoot

Aardgas CO₂-uitstoot per m² [kg-CO₂e/m²/jaar]

VEEL 26

Aanbevelingen

De 3 eerste aanbevelingen in verband met de verbetering van de energieprestatie:

1. Isoleren het hellende dak of de zoldervloer
2. Een geïntegreerd mechanisch ventilatiesysteem installeren
3. Door een ventilatiesysteem te installeren, is geïntegreerde ventilatie van de woning mogelijk

U vindt meer details en de overige aanbevelingen op de volgende pagina's.

Administratieve inlichtingen

Certificaat afgegeven op: 13/12/2020
EPB-verteiler nr.: 00101000000000000000
In een afgegeven certificaat nr.: 00101000000000000000
In een afgegeven certificaat nr.: 00101000000000000000

Naam: Peter Coenen
Functie: Certificatieruiter
Emissienummer: 0454-0001-244

Een voorbeeld van het toekomstig EPB-certificaat.

Een woning verkopen, kopen, verhuren of huren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Voortaan hebt u een EPB-certificaat nodig. Vanaf 1 mei 2011 voor de verkoop van een woning, vanaf 1 november 2011 voor de verhuur. Het certificaat

heeft dezelfde functie als het energielabel op koelkasten of vaatwassers, want ook het EPB-certificaat duidt het kwaliteitsniveau aan: van A (zeer energiezuinig) tot G (zeer energieverwendend). Het certificaat bevat bovendien tips om de prestatie te verbeteren.

70 % van het energieverbruik

Gebouwen vertegenwoordigen 70 % van het totale energieverbruik in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De EPB-regelgeving is dus van cruciaal belang. Niet alleen voor de portefeuille en het comfort van de inwoners, het is ook een belangrijke maatregel om het energieverbruik - en dus ook de CO₂-uitstoot en de impact op ons leefmilieu - te beperken.

Voor de kandidaat-koper of huurder wordt het gemakkelijker om een keuze te maken. Hij kan nu verschillende woningen gaan vergelijken op basis van een neutraal certificaat, daar waar we het vandaag nog vaak moeten stellen met een 'U zult wel zien dat u hier niet veel zult verbruiken'. De energiefactuur telt dus mee als argument. Het EPB-certificaat zal het gemakkelijker maken om op een objectieve manier een woning te vinden die energiezuinig is en dus ook minder duur is in gebruik.

« Een revolutie »

« Het energieprestatiecertificaat voor gebouwen is een oude droom. Het is een nuttig middel om duidelijk te maken dat niet alle woningen evenveel energie verbruiken. Zij die investeren om het energieverbruik te verminderen, zien hun inspanningen nu erkend. Als de regelgeving correct wordt toegepast en gevolgd, dan betekent het EPB-certificaat een ware revolutie. »

Olivier Lesage - Test-Aankoop

Wat betekent dit voor de eigenaar?

Het EPB-certificaat is ook een troef. De eigenaar die investeert in betere energieprestaties voor zijn woning ziet zijn inspanningen voortaan beloond in het certificaat. In het verleden aarzelden we soms om onze ramen en onze verwarmingsketel te vervangen, simpelweg omdat de kans bestond dat we het pand in de komende jaren toch opnieuw zouden verkopen of verhuren. Dankzij het EPB-certificaat vermijden we dergelijke situaties. Een woning met een goede energiescore zal gemakkelijker zijn om te verkopen of te verhuren.

DE EPB IN ZIJN CONTEXT

- **Het EPB-certificaat** - Het is één van de drie luiken van de Europese richtlijn voor Energieprestatie en Binnenklimaat (EPB).
 - **De EPB-regelgeving voor werkzaamheden** - legt minimale vereisten op voor nieuwbouw en grote renovatieprojecten waarvoor een bouwvergunning nodig is (in voege sinds juli 2008);
 - **De EPB-regelgeving voor verwarming** - verplicht een regelmatige controle van de verwarmingstoestellen (in voege sinds begin 2011 – meer informatie in het vorige nummer van Mijn stad onze planeet).
- Info: www.leefmilieubrussel.be > Particulieren > Thema's > Energie > Wat is de energieprestatie van een gebouw? (EPB) of 02 775 75 75.**

Projectoproep

De HELMETWIJK kleurt GROEN

De projectoproep 'Duurzame Wijken' wil buurtbewoners mobiliseren voor een groenere, gezondere en aangenamere leefomgeving. Leefmilieu Brussel lanceerde het concept in 2008 en geeft buurtbewoners zo de kans om sensibiliseringsactiviteiten of concrete acties op poten te zetten. Een duurzaam en menselijk avontuur. Dat ontdekten we in een van de pionierswijken: Helmet in Schaarbeek.

De bewoners van Duurzame Wijk Helmet zetten samen de schouders onder concrete projecten zoals participatieve tuinen, aankoopgroepen en wijkcomposteren.

Een gemeenschappelijke tuin, een collectieve compostplaats, een ruilbeurs, solidaire of gemeenschappelijke aankoopgroepen, voorstellingen, opleidingen... De mensen achter « Duurzame Wijk Helmet » mogen trots zijn op wat ze de afgelopen twee jaar hebben gerealiseerd. En ze denken nog niet aan stoppen.

Voor Olivier startte alles met een infosessie tijdens een beurs over duurzame ontwikkeling. « Ik woon al enkele jaren met mijn vrouw in Helmet. Het leek ons een ideale gelegenheid om onze wijk groener en gezelliger te maken. » En zo begonnen ze aan hun missie. Ze contacteerden een twintigtal personen, scholen, verenigingen, gemeentelijke partners...

Vier buurtbewoners en twee buurtverenigingen startten daarop een pilootgroep en lanceerden de eerste ideeën. Hun project werd weerhouden als Duurzame Wijk en kreeg zo steun van Leefmilieu Brussel. De

uitdaging is enorm: zo veel mogelijk verschillende doelgroepen mobiliseren, goed communiceren zodat iedereen op de hoogte blijft, steeds weer nieuwe activiteiten vinden die de duurzame ontwikkeling levend houden...

Langzaam stapten andere buurtbewoners mee in het project. Mara is één van hen: « We waren net verhuisd naar de wijk en waren meteen gewonnen voor het initiatief. Door te kopen, wisten we dat we toch een zekere tijd in de buurt zouden blijven. Reden genoeg dus om de wijk te ontdekken en om ons ervoor in te zetten. Ik was al geruime tijd bewust van de milieuproblematiek, maar toch heb ik nog veel bijgeleerd van de mensen die ik hier heb ontmoet. »

Naast het duurzame luik stippen veel buurtbewoners ook het sociale aspect aan. Elvira nam deel aan een cursus Frans van het vrouwenbuurthuis: 'Op de fiets, dames!'. « Een geweldige ervaring. Alle vrouwen die deelnamen, leerden zich op hun gemak te voelen op de

fiets. Geen van hen had ooit al met een fiets gereden. Het was fantastisch. Er werd gelachen, er werd gejuicht ... De vrouwen namen ook foto's om ze daarna trots te tonen aan hun kinderen. » Ook al werd de actie niet herhaald, toch was Elvira tevreden. « Dankzij deze activiteit ontstond er beetje bij beetje een buurtgevoel. Als ik vandaag de straat op ga, kom ik mensen tegen die ik ken, we zeggen elkaar goedendag, we slaan een babbeltje... »

Elvira

We horen hetzelfde verhaal bij Edith en haar drie kinderen. Célestine, 13 jaar: « Als iedereen dit zou doen in zijn wijk, zou het veel beter gaan met onze samenleving. » Léonie, 9 jaar: « Ik vind het geweldig dat iedereen elkaar op-

WAT IS EEN 'DUURZAME WIJK'?

Een duurzame wijk is een initiatief waarbij inwoners en gebruikers van een wijk zich mobiliseren rond bepaalde uitdagingen: energiebesparingen, afvalvermindering, rationeel energiegebruik, luchtkwaliteit, beter gebruik van de beschikbare ruimte, opwaardering van de natuurlijke rijkdommen, versterking van de sociale cohesie ... De deelnemers zetten projecten op poten en lanceren concrete activiteiten om het grote publiek te sensibiliseren voor deze problemen.

Olivier

QUARTIER DURABLE DUURZAME WIJK

BRUXELLES ENVIRONNEMENT • LEEFMILIEU BRUSSEL

OVERAL IN BRUSSEL

Sinds 2008 werden al vijftien wijken geselecteerd als Duurzame Wijk. Met de hulp van animators leiden de wijken diverse projecten in goede banen: ze richten een gemeenschappelijke tuin in, ze lanceren aankoopgroepen, ze organiseren bezoeken of sensibiliseringsconferenties, ze bieden opleidingen aan over composteren... Na een jaar van intensieve begeleiding gaan de duurzame wijken autonoom aan de slag.

Laureaten 2008-09:

1. Forestvert
2. Ba-O-Bab 81
3. Pinoy
4. Durabl'XL
5. Helmet

Laureaten 2009-10:

6. Broebel'Air
7. Vogelzang
8. MolenBabbel
9. Oxy-Durable
10. Terdelt op z'n best

Laureaten 2010-11:

11. Neptune (Vorst)
12. Messidor (Vorst)
13. Sint-Job (Ukkel)
14. Mooi Bos (Sint-Pieters-Woluwe)
15. Opaal (Schaarbeek)

zoekt, dat we samen deelnemen aan activiteiten en dat we mensen kunnen helpen. » Léonie houdt vooral van GasaPain (brood bakken). « Omdat ik eraan kan deelnemen samen met de volwassenen, omdat we met elkaar praten en omdat we 's middags pizza's maken voor iedereen. » Ze trekt ook graag naar de gemeenschappelijke tuin, om de grond om te spitten, om te planten... Célestine: « De tuin hebben we allemaal samen aangelegd. We telen er onze groenten... Het is leuk om zo'n plek te hebben. Voor bepaalde mensen is het een

Edith

echte hobby geworden. Ze genieten er echt van. » Edith is blij dat haar kinderen dat groepsgevoel ook hebben gevonden buiten het gezin. « Ik had zo mijn twijfels om in de stad te blijven wonen. Dit project gaf me zin om te blijven. Ik heb er mensen uit andere milieus ontmoet met dezelfde visie en dezelfde passies als ik. Dat betekent veel voor me: er is een andere toekomst mogelijk, op ecologisch, sociaal en zelfs economisch vlak. Het project Duurzame Wijken toont dat we zelf actie kunnen ondernemen. Het is misschien maar een kleine bijdrage, maar stap voor stap kunnen we de zaken veranderen. »

De buurtbewoners kunnen voor hun acties rekenen op de steun van een animator van de tijdelijke vereniging Duurzame Wijken (ERU vzw, 21 Solutions bvba, ECORES bvba, ECOCONSO vzw). Iedereen is dankbaar voor de hulp die hij biedt, zowel qua logistiek als qua projectanimatie.

Olivier: « Zonder de animator heeft een buurtcomité tien jaar nodig om te realiseren wat wij de afgelopen twee jaar hebben gedaan. » Elvira: « Als we op moeilijkheden stoten tijdens een vergadering of tijdens de voorbereiding van een bepaalde actie kunnen we bij hem terecht. Hij probeert dan een oplossing te vinden. Zo heeft hij me geholpen om bepaalde ideeën anders voor te stellen zodat de mensen ze gemakkelijker begrijpen. Het is goed dat we op hem kunnen rekenen, want we zijn uiteindelijk maar gewone mensen zonder enige ervaring met dergelijke projecten. » Vandaag is de animator er niet meer. De buurt-

Léonie

bewoners trekken zelf hun plan. Ook al missen ze hem soms, ze beseffen ook dat ze aan zelfvertrouwen en autonomie hebben gewonnen. « Er zijn nieuwe groepen ontstaan, geïnspireerd op de activiteiten van de duurzame wijk », legt Elvira uit. « Zo werd op een avond Vollegas opgericht », voegt Mara toe. « Na de voorstelling van een sensibiliseringsfilmje was er slechts één vergadering nodig om deze solidaire aankoopgroep op te richten. Er was niemand van de pilootgroep aanwezig. De mensen maken niet enkel gebruik van het project, ze maken er écht deel van uit. »

Célestine

WAAROM U NIET?

De laureaten 2010-11 zijn net bekendgemaakt. Maar alle Brusselaars die mee willen stappen in dit avontuur kunnen nu al hun dossier voorbereiden voor de projectoproep 2012. De projecten zijn in te dienen voor begin 2012. Wie kan zich kandidaat stellen? Alle inwoners van een Brusselse wijk die zich willen inzetten om van hun buurt een duurzame wijk te maken. De geselecteerde wijken ontvangen steun onder verschillende vormen: deelname aan activiteiten van Leefmilieu Brussel, begeleiding gedurende een jaar door een animator die initiatieven stimuleert en coördineert, financiële en technische steun, een wijkkrant en -website, uitwisselingsplatformen tussen de verschillende deelnemers... Het inschrijvingsformulier en bijkomende informatie over Duurzame Wijken vindt u op www.leefmilieu-brussel.be/duurzamewijken of op het nummer 0800 85 286.

Compost

Compost? **OPLEIDING EN... ACTIE!**

30 % minder afval in onze vuilniszakken? Het is mogelijk. Leefmilieu Brussel zet u deze maanden op weg met enkele korte, gratis cursussen om te leren composteren. Gezellige en nuttige avonden waarop iedereen welkom is.

Gezellige opleidingen voor iedereen

Elke Brusselaar produceert jaarlijks ongeveer 400 kg afval. Voor het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest betekent dat zo'n 400.000 ton huisvuil per jaar. Het vuilnis wordt in witte zakken gestoken, verzameld en getransporteerd om vervolgens verbrand te worden. Daar hangt een enorm financieel kostenplaatje aan vast. En ook de kost voor het milieu is niet te onderschatten: de hele vuilnisketen zorgt voor heel wat vervuiling en CO₂-uitstoot.

30 % te winnen

In onze vuilniszakken zit gemiddeld 30 % organisch afval, afval dat afkomstig is uit de keuken of de tuin. Door te composteren kunnen we dit afval omzetten in vruchtba-

re tuinaarde, 100 % natuurlijk en efficiënt. We spreken hier niet over een oude hoop stinkend afval die achteraan in de tuin aan het ontbinden is... Composteren is een natuurlijk, niet vervuילend proces dat gebeurt in speciaal daarvoor ontworpen vaten. Als het proces correct wordt uitgevoerd, is er geen enkele hinder. Paddenstoelen, bacteriën en kleine ongewervelde diertjes zetten het afval om. Het komt er dus op aan hen goed te verzorgen!

Op composteerschool

Hoe begint u eraan? Leefmilieu Brussel organiseert al jaren compostcursussen onder de vorm van voordrachten en demonstraties. Dit jaar stelt vzw Worms 1 Nederlandstalige en 7 Franstalige cursussen voor:

- **Nederlandstalige cursus over composteren en wormcomposteren:** zaterdag 18 juni om 9u30;
- **twee Franstalige cursussen over individueel composteren voor wie een eigen tuin heeft:** 10 mei om 19u en 11 oktober om 19u;
- **drie Franstalige sessies over wormcomposteren:** 6 april om 19 u, 21 juni om 19 u en 8 november om 19 u;

- **twee Franstalige cursussen over wijkcomposteren:** 31 maart om 19 u en 28 juni om 19 u.

INSCHRIJVINGEN

Inschrijven is verplicht. De plaatsen zijn beperkt.
www.wormsasbl.org > Onze activiteiten > Korte cursussen
 Contact: info@wormsasbl.org,
 02 611 37 53.

Plaats van afspraak: Huis van Vrede, Van Elewyckstraat 35, 1050 Elsene, in de buurt van het Flageyplein (bereikbaar via MIVB: 81, 71, 60, 59, 38).
 (Accès STIB: 81, 71, 60, 59, 38).

Mara Callaert, Schaarbeek.

« Thuis eten we veel fruit en groenten. Door te composteren, voorkomen we dus heel wat afval. Ik heb al twee pogingen ondernomen om te composteren met wormen. Helaas zonder succes. De ene keer lag de schuld bij de wormenbak zelf, de andere keer had ik de bak op een verkeerde plaats gezet. Ik heb me daarom ingeschreven voor een cursus over traditioneel composteren – dat ik al kende – en over composteren met wormen. Het was een zeer interessante opleiding. We konden er terecht met al onze vragen en we konden er informatie uitwisselen met de andere deelnemers, die allemaal een andere achtergrond hadden. Ik heb er dan ook heel wat van opgestoken. Zo heb ik eindelijk de techniek onder de knie gekregen om te kunnen composteren met wormen. Met die kennis ga ik nu opnieuw een poging wagen. »

MEER INFO OVER COMPOST

Op de website van Leefmilieu Brussel is er een aparte rubriek over composteren: www.leefmilieubrus-sel.be > Particulieren > Mijn woning > Minder afval en onder controle > Composteer.

U kunt er gratis de brochure 'Composteren om mijn afval te verminderen' downloaden. U kunt deze brochure ook bestellen op het nummer 02 775 75 75.

Europese Week van de Afvalvermindering

Afval: beter **VOORKOMEN** dan **SORTEREN!**

In 2010 namen in Brussel 147 projecten deel aan de Europese Week van de Afvalvermindering. Inschrijven voor de editie 2011 kan vanaf nu. Het doel is duidelijk: nutteloos afval vermijden! Om duidelijk te maken waar het om draait, hebben we even het verschil gemaakt tussen een picknick met en zonder afval.

Picknick met afval

Na de picknick hebt u links 300 gram afval. Zelfs als alles goed wordt gesorteerd, ze komen bij de 400 kg huishoudelijk afval die elke Brusselaar jaarlijks produceert. Rechts daarentegen hebt u enkel een boterhammendoos en een drinkfles om af te wassen. En **GEEN** afval.

Dat is het doel van de Europese Week van de Afvalvermindering: preventie. Als er geen afval is, zijn er ook geen grondstoffen of productie nodig. Bovendien hoeft u niet te sorteren, schaadt u het milieu niet en kost het u geen geld. Want zelfs afval dat goed gesorteerd en gerecycleerd wordt, blijft afval.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zijn inwoners ondersteunen deze boodschap al sinds 2009. We waren toen bij de eersten om deel te nemen aan de Europese Week van de Afvalvermindering. De Brusselaars lanceerden dat jaar 67 preventieprojecten. In 2010 verdubbelde dat aantal tot 147 projec-

Picknick zonder afval

ten (4.346 projecten over heel Europa). Voor 2011 roepen we opnieuw op om projecten op te zetten (zie kaderstuk). De bal ligt in ons kamp: wat gaan we dit jaar uitvinden?

Andere 'boterhammen zonder verpakking'

Klein of groot, elk project is te vergelijken met de boterhammendoos. In 2010 werden volgende vier Brusselse dynamische en toonaangevende initiatieven geselecteerd om mee te dingen naar de Europese Trofeeën:

1 Het hotel Silken Berlaymont, dat zich al engageerde als ecodynamische onderneming, nam ook al deel aan de Europese Week van de Afvalvermindering in 2009. Het hotel mobiliseerde het personeel in een meerjarenplan. Het accent lag daarin vooral op de communicatie naar de klanten toe om hen op de hoogte te brengen van de ingrepen. In 2010 ging de aandacht naar administratief

papier verminderen, keukenafval composteren, verpakkingsafval aan de bar uitsluiten en verspilling in de kantine vermijden.

2 In het restaurant van de Vrije Universiteit Brussel was er een zeer creatief initiatief om kraantjeswater te promoten. Een hele dag lang werden alle drankautomaten afgesloten en werd kraantjeswater uitgedeeld in champagneglazen. Er werden ook 200 drinkbussen verkocht aan een euro per stuk om ook op langere termijn afval te vermijden.

3 In Sint-Gillis slaagde een zeer bewuste bewoner erin om de burens in zijn appartementsgebouw te overtuigen om een antireclamesticker te plakken op hun brievenbus. Zo vermeden ze nutteloze reclame. Zo'n sticker is gratis beschikbaar bij Leefmilieu Brussel.

4 Gedurende een week organiseerde **de gemeente Watermaal-Bosvoorde** een ruilbeurs. Iedereen kon er gebruikte voorwerpen indienen en ophalen. Zo kregen deze spullen een tweede leven en bleven ze uit de vuilniszak.

NEEM OOK DEEL IN 2011

De volgende editie van de Europese Week van de Afvalvermindering vindt plaats van 19 tot 27 november 2011. Stel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uw project voor: www.leefmilieubrussel.be/weekvandeafvalvermindering. U vindt er ook videoreportages over de projecten die in het artikel aan bod komen. Meer info: 02 775 75 75 of info@leefmilieubrussel.be.

Help Julien het minst vervuilende ontbijt te vinden.

Oplossing: edpa

Leefmilieu Brussel helpt het onderwijs op weg

Leefmilieu Brussel beschikt over verschillende hulpmiddelen : opleidingen, pedagogische dossiers, omkadering met animatieactiviteiten, enzovoort. Daarmee kunnen onderwijzers en scholen hun leerlingen warm maken om de natuurlijke bronnen van onze planeet te beschermen.

Meer info : 02 775 75 75,
www.leefmilieubrussel.be > Toegang scholen.

ERRATUM

Drukfout in Mijn stad onze planeet nr.59 van februari 2011 - Belastingvermindering op thermische zonnepanelen
 Op pagina 6 van de vorige editie van Mijn stad onze planeet kondigden we aan dat u de kosten voor de installatie van thermische of fotovoltaïsche zonnepanelen in mindering kan brengen op uw belastingen, en dat voor een maximumbedrag van 3.680 euro. Dit geldt echter enkel voor fotovoltaïsche panelen, niet voor de thermische panelen waarmee u uw sanitair water kunt opwarmen.

Agenda

Om dit tijdschrift elke maand gratis te ontvangen: 02 775 75 75,
abonnement@leefmilieubrussel.be of www.leefmilieubrussel.be/abonnement.

06/04 TOT 08/11 – OPLEIDING COMPOST

30 % minder afval in onze vuilniszakken?
 Leefmilieu Brussel zet u de komende maanden op weg met enkele korte en gratis cursussen composteren.

Meer info op pagina 6 van deze editie.

11/04 TOT 15/04 - EVENEMENT ENERGIEWEEK

Een groots evenement van de Europese Unie voor een duurzamere toekomst van onze energie. In alle Europese regio's worden er acties op touw gezet. In Brussel alleen al zijn er ruim 120 evenementen om energie-efficiëntie en hernieuwbare energie te ontdekken, te promoten, te bespreken en te vieren. Een gedetailleerd programma, verdere inlichtingen en inschrijven op de website van de European Union Sustainable Energy Week (EUSEW): www.eusew.eu (Engelstalige website).

17/04 – UITSTAP SCHEUTBOS

Hoor de vogeltjes fluiten. Eerste afspraak om 7.00 uur 's morgens. Koffie en croissant voor wie zich ingeschreven heeft. Tweede afspraak om 10.00 uur (einde tegen 12.30 uur). Gids van dienst: Martine Wauters.

Plaats van afspraak: chalet van de parkwachters aan het einde van de Scheutbosstraat in Sint-Jans-Molenbeek die uitgaat op de Mettwie-laan tegenover het einde van de Machtenslaan (eindhalte bus 86/tussenstop bus 49). Van 7.00 tot 10.00 uur. Franstalige rondleiding.

Meer info: Jean Leveque, 0496 53 07 68;
leveque.jean@hotmail.com.

29/04 TOT 01/05 – BEURS VALÉRIANE BRUSSEL

Welkom op deze internationale beurs over biovoeding en ecologisch tuinieren. Op een oppervlakte van meer dan 5 000 m² kunt u in een feestelijke en gezellige sfeer kennis maken met de producten van een 150-tal Belgische en Europese producenten. Zij werden nauwkeurig geselecteerd op basis van hun inspanningen voor mens en milieu. Presentaties, workshops en ontmoetingen met de biohandelaars vervolledigen het programma.

Plaats van afspraak: Tour & Taxis, Havenlaan 86c, 1000 Brussel. Van 29/04 tot en met 01/05, van 10 tot 19.00 uur. Toegang: € 8 – gratis voor -26-jarigen.

Meer info: www.valeriane.be – tel. 081 30 36 90.

Een evenement van Nature & Progrès.

30/04 – OPLEIDING GROENE MESTSTOFFEN VOOR DE BOOMGAARD IN DE PARTICIPATIEVE TUINEN VAN ETTERBEEK

In deze boomgaard worden fruitsoorten geteeld die niet verkrijgbaar zijn in de winkel en die slechts overleven met de steun van liefhebbers en onderzoeksinstituten. Een initiatief van burgemeester en schepencollege van Etterbeek.

Plaats van afspraak: de participatieve tuinen van Etterbeek, Nieuwe Laan 171 – 173, 1040 Etterbeek. Van 10.30 tot 13.00 uur. Meer info: 02 627 27 85,
www.etterbeek.be

30/04 – UITSTAP ZONIËNWOU

Zonsopgang met de vogels. Opnieuw een ochtendlijke afspraak om de vogels te zien ontwaken in het bos. Plaats van afspraak: parking aan de Gravendreef (kruispunt met de Tumulidreef). Van 6.00 tot 9.30 uur. Tram 94 of bus 42 vlak bij het rusthuis Ter Kameren. Franstalige rondleiding.

Meer info: Alain Gillot: tel. 02 736 29 83 – gsm 0475 49 10 67.

Een initiatief van Aves.

Voor al uw vragen:

INFO

02 775 75 75
www.leefmilieubrussel.be